

עפ"ג 59126/01/23 - איהאם מסארווה נגד מדינת ישראל- רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז-מע"מ פלילי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 59126-01-23 מסארווה נ' מדינת ישראל- רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז-מע"מ פלילי
תיק חיצוני:

בפני

כבוד השופט שמואל בורנשטיין, אב"ד

כבוד השופט עמית מיכלס,

כבוד השופט אבי סתיו

המערער

איהאם מסארווה

על ידי ב"כ עו"ד תמיר קלדרון

נגד

המשיבה

מדינת ישראל- רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז

מרכז-מע"מ פלילי

על ידי ב"כ עו"ד שגיא דימנט

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום בנתניה בת"פ 19-03-64169 מיום 19.12.2022 במסגרתו הורשע המערער, על פי הודאתו, בביצוע 29 עבירות של ניכוי מס תשומות מבלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 ("החוק") במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס ערך מוסף ובנסיבות מחמירות, לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק ביחד עם סעיפים 117(ב)(2) ו-117(ב)(3) לחוק.
2. על המערער נגזרו העונשים הבאים: מאסר לתקופה של 9 חודשים אשר ירוצה בעבודות שירות; מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים לבל יעבור עבירה בה הורשע; קנס בסך של 30,000 ₪, או 6 חודשי מאסר תמורתו. יצוין כי יחד עם המערער הואשמה והורשעה החברה שהוא היה מנהלה הפעיל. על החברה נגזר קנס בסך 50,000 ₪.
3. כמתואר בכתב האישום, בין השנים 2011-2013 החברה, והמערער, שהיה מנהלה הפעיל, קיבלו 29 מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס על שם עוסקים שונים, מבלי שעשו או שהתחייבו לעשות את העסקאות שלגביהן הוצאו המסמכים כאמור (להלן: "חשבוניות פיקטיביות"). בהתאם לכך, המערער והחברה רשמו את החשבוניות הפיקטיביות בספרי הנה"ח של החברה וניכוי שלא כדין את סכומי המס המגולמים בהן בדיווחיהם התקופתיים של החברה למנהל מס ערך מוסף. סכומן הכולל של החשבוניות הפיקטיביות היה בסך של 6,013,752 ₪ (כולל מע"מ). על בסיס חשבוניות אלה ניכר המערער והחברה מס תשומות, שלא כדין, בסך של 837,932 ₪.
4. תסקיר שירות המבחן שהתקבל בעניינו של המערער מלמד כי המערער, בן 31, נשוי, אב לשני ילדים בני 4 ו 1 עמוד 1

- 2 - עובד כשכיר בתפקיד סדרן עבודה. אין למערער עבר פלילי כלשהו, והוא לא הסתבך בעבירה פלילית נוספת. המערער מקבל אחריות על העבירות שביצע, מכיר בתוצאות מעשיו ולבעייתיות שבה לידי ביטוי בביצוע העבירות. לדבריו, ביצע את העבירות כשהיה צעיר מבלי להיות מודע לסכנות ולהשלכות מעשיו, ומבלי להבין שמדובר בפעולה המנוגדת לחוק. עקב הפרשה נקלע לקשיים כלכליים, הוא מתמודד עם חובות כבדים ועם קושי לספק צרכים בסיסיים עבור ילדיו. לדבריו, הוא החל לעבוד כשכיר על מנת להימנע מעבירה נוספת על החוק. נוכח האמור, המליץ שירות המבחן על ענישה בדמות ביצוע של"צ בהיקף 300 שעות.
5. לטענת המערער שגה בית המשפט קמא עת גזר עליו עונש חמור ובלתי מידתי, וזאת בהתחשב בשיהוי בנקיטת ההליכים כנגדו, בסילוק מלוא המחדלים, בגילו הצעיר בעת ביצוע העבירות, בחלוף הזמן, בהעדר עבר פלילי, בשיתוף הפעולה עם גורמי החקירה ובהודאתו שחסכה זמן שיפוטי, וכן בהמלצת שירות המבחן.
6. את עיקר טענותיו מיקד ב"כ המערער בטענת השיהוי. לדבריו, בית המשפט קמא לא נתן משקל מספק לשיהוי הרב בנקיטת ההליכים כנגד המערער, שיקול שהיה בו כדי להביא לענישה הגובלת ומשיקה לביטול ההליך הפלילי כולו נגדו. ב"כ המערער הדגיש כי תחילת ההליך בחקירה שנפתחה בשנת 2013 בגין חשבוניות שיצאו שלא כדין לחברה בשנים 2011-2013, כך שבעת ביצוע העבירות היה המערער בן 19-21, בראשית דרכו העסקית. בשנת 2015 הובא לידיעתו כי עומדת לו זכות לשימוע טרם הגשת כתב אישום. בשנת 2018 הגיע המערער להסכם מול רשויות מע"מ לסילוק מלא של המחדלים האזרחיים. בשנת 2019, 6 שנים לאחר החקירה הראשונה, הוגש כתב האישום, וזאת לאחר שקוים הליך של שימוע. גזר הדין ניתן בחלוף למעלה מעשור מביצוע העבירות.
7. לטענת ב"כ המערער בשים לב לאמור, היה על בית משפט קמא לתת משקל ממשי להיותו של המערער בעת ביצוע העבירה בחור צעיר וחסר הבנה שלא ידע לנהל את עסקו כהלכה, וכאשר מאז ביצוע העבירות חלפו שנים רבות במהלכן הוכיח המערער כי מדובר במעידה חד פעמית. יתר על כן, מאז שבוצעו העבירות, המערער הקים משפחה ונולדו לו שני ילדים, והוא שינה דרכו מהקצה אל הקצה.
8. לאור כל האמור, ביקש המערער לבטל את עונש המאסר לריצוי בעבודות שירות שהושת עליו ולגזור תחתיו עונש של"צ בהתאם להמלצת שירות המבחן, ולחלופין, להפחית בעונש המאסר בעבודות שירות לכדי חודשים בודדים. בנוסף ביקש להקל בעונש הקנס הכספי שהוטל עליו, ולגזור תחתיו קנס מופחת משמעותית, בהתאם ליכולותיו הכלכליות המוגבלות.
9. לאחר שעיינו בגזר דינו של בית משפט קמא ונתנו דעתנו לטענות הצדדים, סבורים אנו כי הערעור בדין יסודו.
10. נבהיר את המובן מאליו. כפי שקבע בית משפט קמא, עבירות המס פוגעות בערך השוויון בנטל תשלום המס ובאפשרות להטלת מס אמת ומסבות נזקים כלכליים כבדים לקופת המדינה. במקרה שלפנינו מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים היא משמעותית, בהינתן מספרן הגדול של החשבוניות הפיקטיביות, שסכומן הכולל גבוה. המדובר בלא פחות מעשרים ותשע חשבוניות מס פיקטיביות, שהסתכמו לסכום כולל של כ - 6 מיליון שקלים, וכאשר היקף מס ערך מוסף הגלום בהן הוא כ - 830,000 ₪.
11. בהביאנו בחשבון את שיקול ההלימה ואת הנזק הרב שנגרם מביצוע העבירות, כמו גם את שיקול ההרתעה - שיקול בעל משמעות יתרה כשמדובר בעבירות מס, במיוחד אלו הקלות לביצוע וקשות לגילוי ולתפיסה - אך ברור הוא כי העונש הראוי לעבירות מהסוג שביצע המערער הוא מאסר מאחורי סורג ובריוח לתקופה

משמעותית. זו אף מדיניות הענישה הנוהגת, כאשר הכלל הרגיל הוא כי בעבירות אלה, יש להעדיף את האינטרס הציבורי על פני האינטרס הפרטי, ובכלל זאת נסיבותיו האישיות של הנאשם.

12. ועם כל זאת, וכמו שקבע אף בית משפט קמא, לא ניתן להתעלם במקרה דנן מהשיהוי הרב בנקיטת ההליכים כנגד המערער. כפי שקבע בית משפט קמא, המערער נחקר על אודות האירועים מושא כתב האישום כבר בשנת 2013, ואף הודה בביצוע המעשים. אלא שכתב האישום הוגש רק בשנת 2019 (!!!) ללא כל נימוק. מדובר, ללא ספק, בשיהוי ארוך ובלתי מתקבל על הדעת, אשר לא ניתן לו כל הסבר, לא בפני בית משפט קמא ואף לא בפנינו (ראו דברי בא כוח המשיבה בדיון: עמ' 3, שורה 9 לפרוטוקול).

13. בסופו של יום, שיהוי זה הביא לכך שהמערער, שהיה אדם צעיר, בגיל שזכה בפסיקה לכינוי "בגיר צעיר" בעת ביצוע העבירות, נותן את הדין על מעשיו כעשר שנים לאחר ביצוע העבירות, כאשר בינתיים נישא והקים משפחה. צודק ב"כ המערער הטוען כי תקופה ארוכה זו בחייו של המערער, כמו גם העובדה כי מאז לא הסתבך, בשום דרך, בפלילים, בהחלט יכולה להצביע על כך כי האדם הבוגר שעומד היום בפנינו, אינו כאותו בחור צעיר ובלתי מנוסה שביצע את העבירות עליהן נותן הוא היום את הדין. נציין שאף המחוקק הכיר בזמן שחלף מיום ביצוע העבירה כנסיבה בה ראוי להתחשב לקולא בעת גזירת העונש (סעיף 40(10) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**")).

14. סבורים אנו כי בהתחשב בשיהוי רב זה, שאין לו, כאמור, כל הסבר, ראוי היה שהמשיבה תערוך בדק בית על מנת להפיק לקחים ולמנוע מקרים מסוג זה בעתיד, שיש בהם כדי לפגוע באמון הציבור במערכת המשפט כמו גם במראית פני הצדק, כפי שאף מצאנו להעיר במהלך הדיון. נוכח האמור, מעבר להתחשבות בהשפעת חלופת הזמן על המערער, כמפורט לעיל, מצאנו שיש לתת משקל אף להתנהלות רשויות התביעה במקרה זה, המצדיקה כשלעצמה הקלה נוספת בעונשו של הנאשם, בהתאם לאמור בסעיף 40(9) לחוק העונשין.

15. לשיקול מרכזי זה הנוגע לשיהוי בנקיטת ההליכים יש להוסיף כמובן את השיקולים האחרים העומדים לזכות המערער, ובכלל זאת, הודאתו ונטילת האחריות, הבאה, בראש ובראשונה, לידי ביטוי בהסרת מלוא המחדלים, לרבות פירעון החוב האזרחי.

16. בית משפט קמא קבע, ובצדק, כי בנסיבות אלו, וחרף חומרתן הרבה של העבירות אותן עבר המערער, מכלול שיקולי הענישה אינו מצדיק את מאסרו מאחורי סורג וברית, וכי האיזון הראוי בין כל השיקולים הוא הסתפקות במאסר שירוצה בעבודות שירות.

17. לדידו של בית משפט קמא, ראוי לגזור את עונשו של המערער ברף הגבוה של עבודות שירות, בצירוף מאסר על תנאי וקנס הולם. דעתנו היא כי נוכח השיהוי האמור, והצורך להעביר מסר ברור לגורמי החקירה והפרקליטות כי אין להשלים עם מצב מעין זה של שיהוי בהגשת כתבי אישום, ראוי המערער להקלה נוספת בעונש, הן ברכיב המאסר, והן, במידה מתונה ונוכח מצבו המשפחתי והכלכלי, ברכיב הקנס. עם זאת, נוכח חומרת העבירות אין בידינו להיעתר לבקשת המערער לבטל כליל את רכיב עבודות השירות.

18. לפיכך קובעים אנו כדלקמן:

- המערער ירצה 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, וזאת חלף 9 חודשי המאסר בעבודות שירות שהושטו עליו בבית משפט קמא. המערער יתייצב בפני הממונה על עבודות השירות לקליטה והצבה

ביום 20.8.23 עד השעה 08:00. הממונה על עבודות שירות יהיה רשאי לשנות את מיקום ביצוע עבודות השירות וזאת ללא החלטה שיפוטית נוספת.

- המערער ישלם קנס בסך 20,000 ₪ חלף קנס של 30,000 ₪. הקנס ישולם ב-20 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.12.2023 ובכל 1 לחודש. לא יעמוד המערער בתשלום כלשהו במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מלא ומידי.

אין שינוי ביתר חלקי גזר הדין.

19. המזכירות תעביר את פסק הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ט סיוון תשפ"ג, 18 יוני 2023, במעמד המערער וב"כ הצדדים.

אבי סתיו, שופט

עמית מיכלס, שופט

שמואל בורנשטין, שופט